

IV

*(Informacje)*INFORMACJE INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH
UNII EUROPEJSKIEJ

RADA

PLAN DZIAŁANIA UE W ZAKRESIE ŚRODKÓW ODURZAJĄCYCH NA LATA 2017–2020

(2017/C 215/02)

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie

1. Ograniczenie popytu na środki odurzające
2. Ograniczenie podaży środków odurzających
3. Koordynacja
4. Współpraca międzynarodowa
5. Informacje, badania, monitorowanie i ocena

Załącznik I – 15 wskaźników ogólnych planu działania UE w zakresie środków odurzających na lata 2017–2020

Załącznik II – Wykaz skrótów

Wprowadzenie

Używanie niedozwolonych środków odurzających i ogólnie nadużywanie środków odurzających to poważny problem dla poszczególnych osób, rodzin i społeczności w całej Europie. Oprócz zdrowotnych i społecznych skutków nadużywania środków odurzających rynek niedozwolonych środków odurzających stanowi jeden z głównych aspektów działalności przestępczej w europejskim społeczeństwie, tak jak na całym świecie.

W grudniu 2012 r. Rada przyjęła strategię antynarkotykową UE na lata 2013–2020. Strategia ma przyczynić się do ograniczenia popytu na środki odurzające i podaży środków odurzających w UE. Ma również na celu zmniejszenie zdrowotnego i społecznego ryzyka i szkód związanych z używaniem środków odurzających dzięki strategicznemu podejściu, które wspiera i uzupełnia krajowe polityki, dostarcza ram do skoordynowanych i wspólnych działań i które stanowi podstawę i ramy polityczne dla zewnętrznej współpracy UE w tej dziedzinie. Zostanie to osiągnięte dzięki podejściu zintegrowanemu, zrównoważonemu i opartemu na dowodach.

Cele strategii są następujące:

- przyczynić się do wymiernego ograniczenia popytu na środki odurzające, skali uzależnienia od nich oraz zdrowotnego i społecznego ryzyka i szkód związanych z używaniem środków odurzających,
- przyczynić się do likwidacji rynku handlu niedozwolonymi środkami odurzającymi i do wymiernego zmniejszenia dostępności tych środków,
- zachęcić do koordynacji działań poprzez aktywne rozmowy i analizę rozwoju wydarzeń i wyzwań w obszarze środków odurzających na szczeblu unijnym i międzynarodowym,
- bardziej zintensyfikować dialog i współpracę w kwestiach dotyczących środków odurzających między UE a państwami trzecimi, z organizacjami międzynarodowymi i na forach międzynarodowych,
- przyczynić się do lepszego rozpowszechniania wyników monitorowania, badań i ocen oraz do lepszego rozumienia wszelkich aspektów związanych ze zjawiskiem narkotyków i lepszego rozumienia skutków podejmowanych działań w celu zapewnienia solidnej i kompleksowej bazy dowodowej dla polityk i działań.

Niniejszy plan działania UE w zakresie środków odurzających, podobnie jak strategia antynarkotykowa UE, opiera się na podstawowych zasadach prawa UE i realizuje zasady leżące u podstaw Unii, takie jak szacunek dla godności ludzkiej, wolność, demokracja, równość, solidarność, praworządność i prawa człowieka. Plan ten oparto również na konwencjach ONZ stanowiących międzynarodowe ramy prawne dla działań dotyczących między innymi używania niedozwolonych środków odurzających; skorzystano też z Powszechnej deklaracji praw człowieka.

Niniejszy plan identyfikuje działania, które zostaną przeprowadzone, aby osiągnąć cele przedmiotowej strategii. Działania przedstawiono w podziale na dwa obszary polityczne strategii:

- ograniczenie popytu na środki odurzające, oraz
- ograniczenie podaży środków odurzających,

i na trzy tematy przekrojowe strategii:

- koordynacja,
- współpraca międzynarodowa, oraz
- informacje, badania, monitorowanie i ocena.

Działania opracowano zgodnie z celami strategii antynarkotykowej UE na lata 2013–2020. Podczas opracowywania działań wzięto pod uwagę, że muszą być one oparte na dowodach, poprawne pod względem naukowym, realne, określone w czasie, dostępne i mierzalne oraz muszą mieć znaczenie dla UE i dostarczać unijnej wartości dodanej. Niniejszy plan działania wskazuje harmonogram, odpowiedzialne strony, wskaźniki oraz mechanizmy zbierania danych i ich oceny.

W załączniku 1 przedstawiono wykaz wskaźników ogólnych – na podstawie istniejących mechanizmów sprawozdawczych. Ułatwiają one ocenę ogólnej skuteczności planu działania UE w zakresie środków odurzających i nie stanowią dodatkowego obciążenia sprawozdawczego. W stosownych fragmentach planu zamieszczono odwołania do tych wskaźników. Oprócz tego w planie określono wskaźniki dotyczące źródeł programu, oceny lub innych danych. Wykorzystanie tych wskaźników zależy od metodyki zbierania danych w każdym państwie członkowskim lub na szczeblu instytucji unijnych.

Zgodnie z założeniem określonym w strategii, by jej szczegółowa realizacja przeprowadzona została na podstawie dwóch następujących po sobie planów działania, pierwszy plan działania wdrażający aktualną strategię antynarkotykową został przyjęty w roku 2013 i zakończył się w roku 2016. W roku 2016 ukończono zewnętrzną ocenę śródkresową strategii antynarkotykowej UE i realizację planu działania UE w zakresie środków odurzających na lata 2013–2016. W ocenie stwierdzono, że większość działań przewidzianych w tym planie działania została zakończona lub jest w toku. Wyniki oceny wykazały również potrzebę stworzenia drugiego planu działania na rzecz realizacji strategii antynarkotykowej UE na lata 2013–2020, który powinien być zaktualizowaną wersją planu działania UE w zakresie środków odurzających na lata 2013–2016. Plan działania UE w zakresie środków odurzających na lata 2017–2020, jak określono poniżej, uwzględnia wyniki tej oceny oraz istotne zmiany sytuacji w dziedzinie środków odurzających i strategii dotyczących środków odurzających od czasu przyjęcia ostatniego planu działania.

1. Ograniczenie popytu na środki odurzające

Przyczynienie się do wymiernego ograniczenia używania niedozwolonych środków odurzających, problemowego używania środków odurzających, uzależnienia od środków odurzających oraz zdrowotnego i społecznego ryzyka i szkód związanych z zażywaniem środków odurzających, a także przyczynienie się do opóźnienia rozpoczęcia używania środków odurzających

Cel	Działanie	Harmonogram	Strona odpowiedzialna za realizację	Wskaźnik(i)	Gromadzenie danych/ mechanizmy oceny
<p>1. Zapobiegać zażywaniu środków odurzających oraz, w drugiej kolejności, opóźnić rozpoczęcie ich zażywania</p>	<p>1. Poprawa dostępności i skuteczności środków zapobiegawczych opartych na dowodach ⁽¹⁾ i uwzględniających ryzyka i czynniki ochronne, jak wyszczególniono poniżej</p> <p>a. czynniki demograficzne takie jak: wiek; płeć; wykształcenie, czynniki kulturalne i społeczne;</p> <p>b. czynniki sytuacyjne takie jak: bezdomność; migracja i ubieganie się o azyl, używanie środków odurzających w trakcie życia nocnego i w miejscach rozrywki; miejsce pracy; kierowanie pojazdem pod wpływem środków odurzających; oraz</p> <p>c. czynniki indywidualne takie jak: zdrowie psychiczne; zachowanie i rozwój psychospołeczny; i inne czynniki, o których wiadomo, że wpływają na podatność jednostki na zażywanie środków odurzających, takie jak czynniki genetyczne czy okoliczności rodzinne</p>	<p>w toku</p>	<p>PC</p>	<p>— Wskaźniki ogólne nr 1, 11, 12</p> <p>— Oparte na dowodach ogólne i środowiskowe środki zapobiegawcze – dostępność i stopień zapewnienia na szczeblu państw członkowskich</p> <p>— Ukierunkowane środki zapobiegawcze oparte na dowodach, w tym środki zorientowane na rodzinę i miejsce zamieszkania – dostępność i stopień zapewnienia na szczeblu państw członkowskich</p> <p>— Wskazane środki zapobiegawcze oparte na dowodach – dostępność i stopień zapewnienia na szczeblu państw członkowskich</p>	<p>Sprawozdawczość EMCDDA/pakiet sprawozdań krajowych sieci Reitox</p> <p>Sprawozdawczość państw członkowskich na temat wyników zastosowanych środków</p>

Cel	Działanie	Harmonogram	Strona odpowiedzialna za realizację	Wskaźnik(i)	Gromadzenie danych/ mechanizmy oceny
	2. Obok profilaktyki używania środków odurzających wzmocnienie i lepsze ukierunkowanie środków profilaktycznych i odwracających uwagę, by opóźnić wiek pierwszego zażycia niedozwolonych środków odurzających i innych substancji psychoaktywnych	w toku	PC	<ul style="list-style-type: none"> — Wskaźniki ogólne nr 1, 5, 11, 12 — Oparte na dowodach środki profilaktyczne i odwracające uwagę, zorientowane na młodych ludzi w otoczeniu rodzinnym, w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach edukacji formalnej i pozaformalnej – dostępność i stopień zapewnienia na szczeblu państw członkowskich 	<p>Sprawozdawczość EMCDDA</p> <p>Sprawozdawczość państw członkowskich na temat wyników zastosowanych środków</p>
	3. Wymiana najlepszych praktyk w zakresie wszystkich rodzajów działań zapobiegawczych skierowanych do dzieci i młodzieży, rodziców i środowisk edukacyjnych, przy jednoczesnym uwzględnieniu właściwych dla płci potrzeb, w tym działań edukacyjnych, programów realizowanych w miejscu zamieszkania, programów wykorzystujących internet i media społecznościowe.	w toku	PC EMCDDA	<ul style="list-style-type: none"> — Przegląd wymian najlepszych praktyk między państwami członkowskimi — Pozytywne oceny wyników behawioralnych interwencji w zakresie najlepszych praktyk (w razie dostępności) 	<p>Portal najlepszych praktyk EMCDDA</p> <p>Sprawozdawczość Komisji</p> <p>Sprawozdawczość państw członkowskich</p> <p>Sprawozdawczość forum społeczeństwa obywatelskiego ds. narkotyków</p>
	4. Edukowanie na temat zagrożeń oraz skutków wynikających z zażywania niedozwolonych środków odurzających i innych substancji psychoaktywnych oraz poprawa umiejętności i kompetencji w zakresie zapobiegania stosowaniu środków odurzających.	w toku	PC KOM EMCDDA	<ul style="list-style-type: none"> — Wskaźniki ogólne nr 5, 12 — Poziom świadomości wśród populacji ogółem i wśród młodzieży w zakresie zdrowego stylu życia oraz zagrożeń i skutków wynikających z zażywania niedozwolonych środków odurzających i innych substancji psychoaktywnych oraz poziom umiejętności i kompetencji osób uczestniczących w działaniach służących zapobieganiu stosowaniu środków odurzających. 	<p>Sprawozdawczość EMCDDA</p> <p>Badania Eurobarometru</p> <p>Europejski program badań ankietowych w szkołach na temat używania alkoholu i narkotyków (ESPAD)</p> <p>Badania ankietowe nad zachowaniami zdrowotnymi młodzieży szkolnej (HBSC)/WHO Europa</p>

Cel	Działanie	Harmonogram	Strona odpowiedzialna za realizację	Wskaźnik(i)	Gromadzenie danych/ mechanizmy oceny
	5. Umożliwienie lepszego reagowania na wyzwania związane z niewłaściwym stosowaniem leków psychoaktywnych.	2017–2020	PC GR Rady (HDG, Grupa Robocza ds. Produktów Farmaceutycznych i Wyrobów Medycznych) EMA EMCDDA	<ul style="list-style-type: none"> — Liczba inicjatyw skupiających się na propagowaniu zgodnego z przeznaczeniem stosowania leków psychoaktywnych — Zestawienie dowodów i międzynarodowych przykładów na temat sposobów zmniejszenia ryzyka przenikania leków psychoaktywnych na nielegalny rynek i ich stosowania niezgodnego z przeznaczeniem — Liczba kursów dla lekarzy i innych pracowników służby zdrowia z zakresu stosowania leków uśmierzających ból i łagodzących cierpienie 	Sprawozdawczość państw członkowskich EMCDDA Sprawozdawczość EMA
2. Zwiększyć skuteczność leczenia uzależnienia od środków odurzających i rehabilitacji, w tym świadczeń dla osób dotkniętych współwystąpieniem zaburzenia psychicznego i somatycznego, aby zmniejszyć stopień używania niedozwolonych środków odurzających; problemowego używania środków odurzających; występowania uzależnienia od środków odurzających oraz zdrowotnego i społecznego ryzyka i szkód związanych z używaniem środków odurzających; a także by wspierać wracanie do zdrowia i (ponowną) integrację społeczną problemowych i uzależnionych użytkowników środków odurzających.	6. Rozszerzanie i rozwijanie różnorodności, osiągalności, zakresu i dostępności kompleksowych i zintegrowanych, opartych na dowodach terapii uzależnień. Zapewnienie, aby świadczenia wychodziły naprzeciw politoksykomanii (jednoczesne stosowanie niedozwolonych lub dozwolonych substancji, w tym leków psychoaktywnych, alkoholu i tytoniu) oraz nowo pojawiającym się potrzebom starzejącej się grupy użytkowników środków odurzających i kwestiom związanym z płcią. a. Wdrożenie i poprawa szkoleń dla pracowników służby zdrowia i opieki społecznej w odniesieniu do zachowań nałogowych.	w toku	PC	<ul style="list-style-type: none"> — Wskaźniki ogólne nr 1, 6, 11 — Zakres i różnorodność opartych na dowodach, kompleksowych i zintegrowanych terapii uzależnień na szczeblu państw członkowskich, w tym terapii stosowanych w politoksykomanii oraz zaspokajających potrzeby starzejącej się populacji używającej środków odurzających. — Dane państw członkowskich na temat czasu trwania terapii i jej wyników 	Sprawozdawczość EMCDDA/pakiet sprawozdań krajowych sieci Reitox Portal najlepszych praktyk EMCDDA Strategia antynarkotykowa UE i plan działania – ocena końcowa Sprawozdawczość państw członkowskich

Cel	Działanie	Harmonogram	Strona odpowiedzialna za realizację	Wskaźnik(i)	Gromadzenie danych/ mechanizmy oceny
	b. Opracowanie i wdrożenie środków wczesnego wykrywania i interwencji, krótkich interwencji i programów leczenia dla dzieci i młodych ludzi używających środków odurzających.				
	<p>7. Rozszerzenie zakresu świadczeń rehabilitacyjnych/reintegracyjnych i z zakresu powrotu do zdrowia z naciskiem na świadczenia, które:</p> <p>a. skupiają się na opiece ciągłej nad poszczególnymi osobami poprzez prowadzenie przypadków i współpracę między podmiotami;</p> <p>b. skupiają się na wspieraniu (ponownej) integracji społecznej (w tym na zdolności do zatrudnienia oraz zakwaterowaniu) problemowych i uzależnionych użytkowników środków odurzających, w tym w stosownych przypadkach więźniów i starzejących się użytkowników środków odurzających;</p> <p>c. wzmacniają proces diagnostyczny i terapię współwystąpienia zaburzenia psychicznego i somatycznego, w związku z używaniem środków odurzających, np. na potrzeby szybkiego badania na obecność wirusowego zapalenia wątroby typu B i C oraz wirusa HIV, jak również pod kątem innych chorób przenoszonych drogą płciową i gruźlicy;</p> <p>d. uwzględniają potrzeby uwarunkowane płcią; oraz</p> <p>e. docierają do społeczności/populacji szczególnie wrażliwych.</p>	w toku	PC	<p>— Wskaźnik ogólny nr 11</p> <p>Dane państw członkowskich na temat:</p> <p>— poziomu wzrostu świadczeń rehabilitacyjnych/reintegracyjnych i w zakresie powrotu do zdrowia z zastosowaniem podejścia opartego na zarządzaniu przypadkiem i podejścia opartego na współpracy między podmiotami</p> <p>— poziomu wzrostu liczby związanych z płcią społeczno-kulturową programów rehabilitacji/reintegracji i powrotu do zdrowia</p> <p>— poziomu wzrostu liczby programów opieki społecznej i programów więziennych, ukierunkowanych szczególnie na użytkowników środków odurzających, u których stwierdzono współwystępowanie zaburzenia psychicznego i somatycznego, opartych na partnerstwie służb związanych ze zdrowiem psychicznym i związanych z leczeniem uzależnienia od środków odurzających/reintegracją i powrotem do zdrowia</p> <p>— stopnia i okresu abstynencji od używania niedozwolonych lub dozwolonych środków odurzających przez osoby, które zakończyły terapię uzależnień</p> <p>— dostępności możliwych terapii dla osób, u których wystąpił nawrót w używaniu środków odurzających i u starzejących się użytkowników środków odurzających</p>	<p>Sprawozdawczość EMCDDA</p> <p>Sprawozdawczość państw członkowskich na temat wyników świadczeń</p>

Cel	Działanie	Harmonogram	Strona odpowiedzialna za realizację	Wskaźnik(i)	Gromadzenie danych/ mechanizmy oceny
	<p>8. a. Zwiększenie – w odpowiednich przypadkach – dostępności, zasięgu i dostępu do usług redukcji ryzyka i szkód, np. do programów wymiany igieł i strzykawek, substytucji opiatowej, programów leczenia przedawkowania opiatów, aby zmniejszać negatywne skutki używania środków odurzających oraz zapobiegać bezpośrednim i pośrednim zgonom związanym z używaniem środków odurzających oraz przypadkom chorób zakaźnych przenoszonych przez krew powiązanych z używaniem środków odurzających, ale nie ograniczonym do HIV i wirusowego zapalenia wątroby, jak również chorób przenoszonych drogą płciową i gruźlicy – oraz w znacznym stopniu zmniejszyć ich liczbę – zgodnie z zaleceniem WHO w sprawie kompleksowego pakietu usług zdrowotnych dla osób używających środków odurzających drogą iniekcji</p> <p>b. Lepsze zapobieganie – w zależności od warunków krajowych – zgonom związanym z używaniem środków odurzających, np. opiatów, poprzez zapewnianie dostępu do farmaceutycznych postaci produktów leczniczych znajdujących się w legalnym obrocie zawierających nalokson, dopuszczonych w szczególności do leczenia przez przeszkolonych laików objawów przedawkowania opioidów w przypadku braku obecności pracowników służby zdrowia.</p>	w toku	PC EMCDDA KOM	<ul style="list-style-type: none"> — Wskaźniki ogólne nr 2, 3, 4, 11 — Zakres zwiększenia osiągalności stosowanych przez państwa członkowskie, opartych na dowodach środków redukcji ryzyka i szkód i zakres zwiększenia dostępu do tych środków, w stosownych przypadkach — Przegląd wymian najlepszych praktyk w zakresie środków redukcji ryzyka i szkód — Liczba państw członkowskich wypełniających zalecenie WHO dotyczące kompleksowego pakietu usług zdrowotnych dla osób używających środków odurzających drogą iniekcji: <ul style="list-style-type: none"> — Programy wymian igieł/strzykawek — Substytucja opiatowa — Badania na obecność i porady dotyczące wirusa HIV — Leczenie zakażonych wirusem HIV i opieka nad nimi — Programy dystrybucji prezerwatyw — Interwencje behawioralne — Profilaktyka i leczenie wirusowego zapalenia wątroby, gruźlicy i profilaktyka zdrowia psychicznego — Interwencje w zakresie zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego — Szkolenia dla laików w zakresie stosowania naloksonu jako nieodzowny warunek wstępny bezpieczeństwa programów udostępniania tego leku do użytku domowego 	<p>Sprawozdawczość EMCDDA/pakiet sprawozdań krajowych sieci Reitox</p> <p>Sprawozdawczość państw członkowskich</p> <p>Forum społeczeństwa obywatelskiego ds. narkotyków</p> <p>Forum społeczeństwa obywatelskiego poświęcone HIV/AIDS, wirusowemu zapaleniu wątroby i gruźlicy</p>

Cel	Działanie	Harmonogram	Strona odpowiedzialna za realizację	Wskaźnik(i)	Gromadzenie danych/ mechanizmy oceny
	<p>c. Zidentyfikowanie i pokonanie barier w wykrywaniu i dostępie do leczenia zakażeń wirusem HIV i wirusowym zapaleniem wątroby typu C wśród osób używających środków odurzających drogą iniekcji, w tym więźniów oraz innych grup szczególnie wrażliwych</p> <p>d. Wymiana informacji oraz – w stosownych przypadkach – najlepszych praktyk na temat środków zmniejszenia ryzyka i redukcji szkód, takich jak programy wymiany igieł i strzykawek, substytucja opiatowa, pomieszczenia do konsumpcji środków odurzających, programy leczenia naloksonem, interwencje rówieśnicze, programy działań oparte na wzajemnej pomocy, leczenie zapalenia wątroby typu C, testowanie tabletek, samodiagnostyka pod kątem HIV/AIDS itd., zgodnie z prawodawstwem krajowym.</p>			<ul style="list-style-type: none"> — Zasięg programów substytucji opiatowej wśród ludzi uzależnionych od opioidów — Zakres dostępności – w stosownych przypadkach – usług związanych z redukcją szkód, takich jak programy leczenia naloksonem, środki w zakresie redukcji szkód związanych z życiem nocnym oraz programy skierowane do społeczności/populacji szczególnie wrażliwych — Liczba programów ułatwiających dostęp do leczenia wirusowego zapalenia wątroby typu C (HCV) osobom używającym środków odurzających drogą iniekcji i liczba tych osób — Stopień wdrożenia wytycznych ECDC/EMCDDA w sprawie leczenia chorób zakaźnych i zapobiegania im wśród osób używających środków odurzających drogą iniekcji 	
	<p>9. Zwiększenie skali tworzenia, dostępności i zasięgu środków opieki zdrowotnej na rzecz użytkowników środków odurzających przebywających w więzieniu oraz po wyjściu na wolność, aby uzyskać taką samą opiekę jak odnośna opieka dostępna w miejscu zamieszkania</p>	w toku	PC	<ul style="list-style-type: none"> — Wskaźnik ogólny nr 10 — Dostępność świadczeń dla użytkowników środków odurzających przebywających w więzieniach (w tym substytucji opiatowej oraz – w stosownych przypadkach – programów leczenia naloksonem i programów wymiany igieł i strzykawek zgodnie z prawodawstwem krajowym oraz profilaktyka i leczenie zakażeń wirusem HIV, wirusowego zapalenia wątroby typu B i C oraz gruźlicy) oraz stopień, w jakim polityka i praktyka w zakresie więziennej opieki zdrowotnej obejmują modele opieki uwzględniające najlepsze praktyki w zakresie oceny potrzeb i ciągłości opieki nad więźniami w trakcie odbywania kary 	<p>Sprawozdawczość EMCDDA/pakiet sprawozdań krajowych sieci Reitox</p> <p>Sprawozdawczość państw członkowskich na temat świadczeń</p>

Cel	Działanie	Harmonogram	Strona odpowiedzialna za realizację	Wskaźnik(i)	Gromadzenie danych/ mechanizmy oceny
				<ul style="list-style-type: none"> — Stopień, w jakim świadczenia realizowane w zakładzie karnym i świadczenia realizowane w miejscu zamieszkania zapewniają ciągłość opieki dla więźniów po ich wyjściu na wolność, ze szczególnym uwzględnieniem unikania przedawkowania środków odurzających 	
<p>3. Stosować podejścia oparte na koordynacji, najlepszych praktykach i jakości w zakresie ograniczania popytu na środki odurzające</p>	<p>10. Wdrożenie minimalnych standardów jakościowych UE przyjętych przez Radę w 2015 r. ⁽²⁾, które pomagają zbudować pomost między nauką a praktyką w zakresie:</p> <p>a. środowiskowych, ogólnych, selektywnych i wskazanych środków zapobiegawczych;</p> <p>b. środków wczesnego wykrywania i interwencji;</p> <p>c. środków zmniejszania ryzyka i szkód; oraz</p> <p>d. środków na rzecz terapii, rehabilitacji, integracji społecznej i powrotu do zdrowia</p> <p>oraz monitorowanie ich wdrażania.</p>	2017–2020	Rada GR Rady (HDG) PC KOM EMCDDA	<ul style="list-style-type: none"> — Przegląd środków i programów ograniczania popytu na środki odurzające wdrożonych zgodnie z przedmiotowymi standardami — Liczba dostępnych specjalistycznych programów szkoleniowych dla przedstawicieli służby zdrowia w zakresie ograniczania popytu na środki odurzające lub szacowana liczba przedstawicieli służby zdrowia objętych takimi programami — Udział społeczeństwa obywatelskiego we wdrażaniu przedmiotowych standardów, w tym ich planowaniu i wprowadzaniu — Liczba projektów i programów wspieranych na szczeblu UE, które promują wymianę najlepszych praktyk w zakresie wdrażania przedmiotowych standardów — Włączenie się do współpracy międzyministerialnej w celu wspierania wdrażania przedmiotowych standardów 	<p>Portal najlepszych praktyk EMCDDA</p> <p>Sprawozdawczość państw członkowskich</p> <p>Strategia antynarkotykowa UE i plan działania – ocena końcowa</p>

⁽¹⁾ W tym kontekście pojęcie „oparty na dowodach” należy rozumieć jako „oparty na dostępnych dowodach naukowych i doświadczeniu”.

⁽²⁾ Konkluzje Rady w sprawie realizacji planu działania UE w zakresie środków odurzających na lata 2013–2016 pod kątem minimalnych standardów jakościowych w ograniczaniu popytu na środki odurzające w Unii Europejskiej (dok. 11985/15).

2. Ograniczenie podaży środków odurzających

Przyczynienie się do wymiernego ograniczenia dostępności i podaży niedozwolonych środków odurzających w UE

Cel	Działanie	Harmonogram	Strona odpowiedzialna za realizację	Wskaźnik(i)	Gromadzenie danych/ mechanizmy oceny
<p>4. Wzmocnić skuteczną koordynację w zakresie egzekwowania prawa i współpracę w ramach UE w celu walki z działaniami związanymi z niedozwolonymi środkami odurzającymi zgodnie, tam gdzie ma to zastosowanie, z odnośnymi działaniami ustanowionymi w cyklu polityki UE</p>	<p>11. Jak najlepsze wykorzystywanie dostępnych instrumentów egzekwowania prawa w zakresie wymiany danych wywiadowczych i informacji oraz kanałów i narzędzi komunikacyjnych służących do zestawiania i analizowania informacji na temat środków odurzających</p>	<p>w toku</p>	<p>PC Europol Eurojust GR Rady (COSI)</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Wskaźniki ogólne nr 7, 15 — Zasięg działań dużego kalibru z wykorzystaniem danych wywiadowczych, wspólnych operacji, wspólnych zespołów śledczych i transgranicznych inicjatyw w zakresie współpracy skupiających się na organizacjach przestępczych zaangażowanych w działania związane z niedozwolonymi środkami odurzającymi — Zwiększone wykorzystanie systemów wymiany informacji dotyczących środków odurzających oraz systemów analiz i ekspertów Europolu lub innych organów ścigania — Wyniki projektów EMPACT oraz dwustronnych i wielostronnych inicjatyw — Liczba spraw związanych ze środkami odurzającymi skierowanych do Eurojustu i Europolu, w tym informacje jakościowe i kontekstowe o tych sprawach 	<p>Sprawozdawczość Europolu</p> <p>Sprawozdawczość Eurojustu</p> <p>Sprawozdawczość EMCDDA</p> <p>Sprawozdania EMPACT na temat czynników</p>
	<p>12. Identyfikacja i nadanie priorytetów najważniejszym zagrożeniom idącym za przestępczością zorganizowaną związaną ze środkami odurzającymi</p>	<p>2017</p>	<p>Rada GR Rady (COSI) Europol PC KOM</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Ustalenie cyklu polityki unijnej dotyczącej poważnej i zorganizowanej przestępczości międzynarodowej w latach 2018–2021 	<p>EU SOCTA</p> <p>Wieloletnie plany strategiczne (MASP)</p> <p>Plany operacyjne</p> <p>Sprawozdania EMPACT na temat czynników</p> <p>Sprawozdawczość Europolu</p>

Cel	Działanie	Harmonogram	Strona odpowiedzialna za realizację	Wskaźnik(i)	Gromadzenie danych/ mechanizmy oceny
	<p>13. Intensyfikacja szkoleń przeprowadzanych przez CEPOL dla funkcjonariuszy organów ścigania dotyczących wytwarzania niedozwolonych środków odurzających i nielegalnego obrotu nimi oraz przestępstw finansowych, zwłaszcza metod i technik szkoleniowych nakierowanych na:</p> <p>a. zwalczanie wykorzystywania nowych technologii komunikacyjnych w procesie wytwarzania niedozwolonych środków odurzających i nielegalnego obrotu nimi;</p> <p>b. usprawnianie konfiskaty mienia;</p> <p>c. zwalczanie prania pieniędzy;</p> <p>d. wykrywanie i likwidację nielegalnych, tajnych laboratoriów oraz upraw konopi.</p>	2017–2020	PC CEPOL Europol GR Rady (COSI) KOM	<ul style="list-style-type: none"> — Przeprowadzana regularnie ocena potrzeb szkoleniowych — Dostępność odpowiednich szkoleń i uczestnictwo w nich — Liczba funkcjonariuszy organów ścigania przeszkolonych a następnie skutecznie oddelegowanych do pełnienia odnośnych obowiązków 	Sprawozdanie roczne CEPOL Programy CEPOL Sprawozdania EMPACT na temat czynników
	<p>14. Poprawa działań antynarkotykowych poprzez wzmocnienie i monitorowanie skuteczności regionalnych platform wymiany informacji i regionalnych platform dzielenia się mechanizmami bezpieczeństwa w celu likwidacji i przerwania pojawiających się zagrożeń związanych ze zmianą szlaków nielegalnego obrotu środkami odurzającymi</p>	w toku	KOM PC Europol GR Rady (COSI) Regionalne platformy wymiany informacji Regionalne platformy dzielenia się mechanizmami bezpieczeństwa	<ul style="list-style-type: none"> — Wskaźnik ogólny nr 7 — Liczba działań z wykorzystaniem danych wywiadowczych prowadzących do likwidacji lub przerwania szlaków nielegalnego obrotu środkami odurzającymi — Stopień wymiany informacji poprzez skuteczne działanie sieci oficerów łącznikowych 	Platformy wymiany informacji i platformy dzielenia się mechanizmami bezpieczeństwa oraz sprawozdania z oceny Sprawozdawczość EMCDDA EU SOCTA Sprawozdania EMPACT na temat czynników Sprawozdawczość Europolu MAOC-N (!)

Cel	Działanie	Harmonogram	Strona odpowiedzialna za realizację	Wskaźnik(i)	Gromadzenie danych/ mechanizmy oceny
	15. Wzmocnienie działań nakierowanych na zapobieganie przenikaniu prekursorów narkotykowych oraz pre-prekursorów na nielegalny rynek wytwarzania środków odurzających	w toku	PC Europol KOM GR Rady (CUG, Stały Komitet Współpracy Operacyjnej w zakresie Bezpieczeństwa Wewnętrznego – COSI)	<ul style="list-style-type: none"> — Liczba przypadków zatrzymanych i zajętych przesyłek prekursorów przeznaczonych do nielegalnego używania i ilość zatrzymanych substancji — Wyniki projektów EMPACT — Wykorzystanie systemu PEN (systemu online do wstępnego powiadomienia przed wywozem) i zwiększone wykorzystanie systemu PICS (systemu komunikacji o zdarzeniach w związku z prekursorami środków odurzających) — Liczba wspólnych spotkań w ramach działań następczych i innych działań związanych z zapobieganiem przenikaniu na nielegalny rynek prekursorów i pre-prekursorów narkotyków 	Sprawozdania z unijnych i należących do państw członkowskich organów ścigania EMPACT Sprawozdania na temat czynników Sprawozdawczość Europolu
	16. Walka z transgranicznym nielegalnym obrotem środkami odurzającymi, w tym z obrotem wykorzystującym ładunki paczkowe i kontenerowe, oraz poprawa bezpieczeństwa na granicach, zwłaszcza w unijnych portach morskich, portach lotniczych i na lądowych przejściach granicznych poprzez zintensyfikowanie wysiłków, w tym wymiany informacji i danych wywiadowczych przez odpowiednie organy ścigania	w toku	PC Europol GR Rady (CCWP Stały Komitet Współpracy Operacyjnej w zakresie Bezpieczeństwa Wewnętrznego – COSI)	<ul style="list-style-type: none"> — Liczba multidyscyplinarnych i wielopodmiotowych wspólnych operacji i transgranicznych inicjatyw w zakresie współpracy — Intensyfikacja wymiany informacji np. protokołów ustaleń między organami ścigania a odpowiednimi podmiotami takimi jak linie lotnicze, lotnicze firmy kurierskie, przedsiębiorstwa żeglowne, władze portów i przedsiębiorstwa chemiczne — Wyniki projektów EMPACT — Lepsza wymiana danych wywiadowczych i informacji na temat transgranicznego nielegalnego obrotu środkami odurzającymi, m.in. dostępnych systemów nadzorowania granic — Wdrożenie dyrektywy w sprawie danych o przelocie pasażera (PNR) 	Sprawozdania EMPACT na temat czynników Sprawozdawczość Europolu Sprawozdania CCWP Sprawozdawczość państw członkowskich MAOC-N FRONTEX

Cel	Działanie	Harmonogram	Strona odpowiedzialna za realizację	Wskaźnik(i)	Gromadzenie danych/ mechanizmy oceny
	17. Wdrożenie przyjętych przez Radę w 2013 r. ⁽²⁾ kluczowych wskaźników dotyczących ograniczenia podaży środków odurzających	2017–2020	KOM PC Rada GR Rady (HDG) EMCDDA Europol	<p>Stopień osiągnięcia następujących wskaźników:</p> <ul style="list-style-type: none"> — liczba konfiskat środków odurzających oraz ilość skonfiskowanych środków odurzających; — czystość i zawartość środków odurzających; — ceny środków odurzających; — zdemontowane zakłady wytwarzania środków odurzających; — przestępstwa związane ze środkami odurzającymi; — dostępność narkotyków stwierdzona na podstawie badań ankietowych populacji; — oszacowania wielkości rynku. 	<p>Przegląd stosowanych w państwach członkowskich krajowych metod zbierania danych na temat podaży środków odurzających</p> <p>Sprawozdawczość EMCDDA</p> <p>Sprawozdawczość Europolu</p>
5. Wzmacniać skuteczną współpracę organów wymiaru sprawiedliwości i skuteczne ustawodawstwo w UE	18. Wzmocnienie współpracy organów wymiaru sprawiedliwości w UE w obszarze walki z transgranicznym nielegalnym obrotem środkami odurzającymi i praniem pieniędzy i w zakresie konfiskaty dochodów pochodzących z przestępczości zorganizowanej związanej ze środkami odurzającymi	2017–2020	Rada KOM PC Eurojust	<ul style="list-style-type: none"> — Terminowe wdrożenie uzgodnionych unijnych środków i ustawodawstwa w sprawie: a) konfiskaty i odzyskiwania mienia przestępczego ⁽³⁾; b) prania pieniędzy ⁽⁴⁾; c) zbliżenia na terytorium UE przepisów w zakresie przestępczości związanej z nielegalnym obrotem środkami odurzającymi i kar za takie przestępstwa ⁽⁵⁾ — Zwiększenie liczby przeprowadzonych dochodzeń finansowych i konfiskat odnośnie do dochodów pochodzących z przestępczości zorganizowanej związanej ze środkami odurzającymi – w wyniku współpracy unijnych organów ścigania i organów wymiaru sprawiedliwości — Terminowe i skuteczne odpowiedzi na wnioski o wzajemną pomoc prawną i europejskie nakazy aresztowania dotyczące nielegalnego obrotu środkami odurzającymi 	<p>Sprawozdawczość Eurojustu</p> <p>Sprawozdawczość państw członkowskich</p>

Cel	Działanie	Harmonogram	Strona odpowiedzialna za realizację	Wskaźnik(i)	Gromadzenie danych/ mechanizmy oceny
	19. Wprowadzanie i stosowanie nowych unijnych środków ustawodawczych, by reagować na pojawienie się, użytkowanie i szybkie rozpowszechnianie nowych substancji psychoaktywnych	2017–2020	KOM Rada GR Rady (HDG) PC EMCDDA Europol EUROJUST	<ul style="list-style-type: none"> — Wypracowanie ustawodawstwa unijnego — Wdrożenie unijnego ustawodawstwa w państwach członkowskich — Aktualizacja wytycznych UE w sprawie procedur wymiany informacji i oceny ryzyka — Monitorowanie skutków nowych środków ustawodawczych ukierunkowanych szczególnie na efekt substytucji na rynku niedozwolonych środków odurzających 	Sprawozdawczość państw członkowskich Sprawozdawczość EMCDDA KOM (środki UE)
	20. Wdrożenie unijnego ustawodawstwa dotyczącego prekursorów środków odurzających, aby zapobiegać przenikaniu tych prekursorów na nielegalny rynek, nie paraliżując przy tym legalnego handlu	w toku	Rada KOM PC	<ul style="list-style-type: none"> — Informacje na temat przypadków zatrzymanych lub zajętych przesyłek prekursorów przeznaczonych do nielegalnego używania i ilość zatrzymanych substancji — Wyniki projektów EMPACT — Wykorzystanie systemu PEN (systemu online do wstępnego powiadomienia przed wywozem) i zwiększone wykorzystanie systemu PICS (systemu komunikacji o zdarzeniach w związku z prekursorami środków odurzających) — Liczba wspólnych spotkań w ramach działań następczych i innych działań związanych z zapobieganiem przenikaniu na nielegalny rynek prekursorów i pre-prekursorów narkotyków. 	Roczne sprawozdanie INCB na temat prekursorów Sprawozdawczość Komisji Europejskiej i EMCDDA

Cel	Działanie	Harmonogram	Strona odpowiedzialna za realizację	Wskaźnik(i)	Gromadzenie danych/ mechanizmy oceny
	21. Zwalczanie wykorzystania niektórych farmakologicznie czynnych substancji (zdefiniowanych w dyrektywie 2011/62/UE) jako substancji rozcieńczających niedozwolone środki odurzające	w toku	PC KOM EMA Europol	<ul style="list-style-type: none"> — Informacje na temat przypadków konfiskaty substancji czynnych wykorzystywanych jako substancje rozcieńczające niedozwolone środki odurzające — Terminowe wdrożenie nowych unijnych wymogów prawnych mających na celu zabezpieczenie łańcucha dystrybucji substancji czynnych zgodnie z dyrektywą 2011/62/UE w sprawie sfałszowanych produktów leczniczych 	Sprawozdania CCWP i CUG Sprawozdawczość państw członkowskich
	<p>22. Opracowanie i zastosowanie przez państwa członkowskie, w odpowiednich przypadkach i zgodnie z ich ramami prawnymi, środków alternatywnych do sankcji karnych wobec przestępców używających środków odurzających, w tym:</p> <p>a. edukacji;</p> <p>b. (zawieszenia kary w połączeniu z) leczeniem;</p> <p>c. zawieszenia dochodzenia lub ścigania;</p> <p>d. rehabilitacji i przywrócenia do zdrowia;</p> <p>e. opieki po opuszczeniu więzienia i integracji społecznej.</p>	2017–2020	PC GR Rady (HDG, Grupa Robocza ds. Prawa Karnego Materialnego)	<ul style="list-style-type: none"> — Zwiększona dostępność i wdrożenie innych niż sankcje karne środków wobec przestępców używających środków odurzających – środki w obszarach edukacji, terapii, rehabilitacji, opieki po opuszczeniu więzienia i integracji społecznej — Zintensyfikowane monitorowanie, wdrożenie i ocena środków alternatywnych wobec sankcji karnych — Rodzaj i liczba środków alternatywnych wobec sankcji karnych, zapewnionych i wdrożonych przez państwa członkowskie — Informacje o skuteczności stosowania środków alternatywnych wobec sankcji karnych 	Sprawozdawczość EMCDDA/pakiet sprawozdań krajowych sieci Reitox Sprawozdawczość państw członkowskich

Cel	Działanie	Harmonogram	Strona odpowiedzialna za realizację	Wskaźnik(i)	Gromadzenie danych/ mechanizmy oceny
6. Skutecznie reagować na bieżące i pojawiające się tendencje w przestępczości związanej z niedozwolonymi środkami odurzającymi	23. Opracowanie strategii reagowania na kwestię roli nowych technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT) i hostingu powiązanych stron internetowych w wytwarzaniu, sprzedaży, nabywaniu i dystrybucji niedozwolonych środków odurzających oraz nowych substancji psychoaktywnych, na szczeblu krajowym i unijnym.	2017–2020	Rada KOM GR Rady (HDG, COSI CCWP) PC Europol CEPOL EMCDDA EUROJUST	<ul style="list-style-type: none"> — Wyniki działań egzekwujących przepisy w zakresie walki z przestępczością związaną ze środkami odurzającymi w internecie — Zwiększona liczba wspólnych operacji i transgranicznych inicjatyw w zakresie współpracy — Liczba i wpływ finansowanych projektów badawczych oraz narzędzi opracowanych na potrzeby wsparcia ścigania przestępstw — Liczba porozumień/dyskusji z odpowiednimi partnerami branżowymi — Stworzenie glosariusza terminów — Stworzenie wykazu narzędzi monitorowania — Liczba sesji szkoleniowych dla odpowiednich zainteresowanych stron — Liczba spotkań z partnerami międzynarodowymi, w trakcie których omówiono dane działanie 	<p>Okresowy przegląd cyklu polityki UE</p> <p>EMPACT</p> <p>Sprawozdania na temat czynników</p> <p>Sprawozdawczość Europolu</p> <p>Statystyki/sprawozdanie roczne CEPOL</p> <p>Sprawozdawczość EMCDDA</p> <p>Sprawozdawczość państw członkowskich</p> <p>Sprawozdania od agencji UE</p> <p>KOM</p>

⁽¹⁾ MAOC-N z siedzibą w Lizbonie powstało z inicjatywy siedmiu państw członkowskich UE: Francji, Irlandii, Włoch, Hiszpanii, Niemczech, Portugalii oraz Zjednoczonego Królestwa i jest współfinansowane ze środków Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego Unii Europejskiej. Centrum to stanowi forum wielostronnej współpracy na rzecz zwalczania nielegalnego obrotu środkami odurzającymi drogą morską i powietrzną.

⁽²⁾ Konkluzje Rady z dnia 15 listopada 2013 r. w sprawie poprawy monitorowania podaży narkotyków w Unii Europejskiej.

⁽³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/42/UE w sprawie zabezpieczenia i konfiskaty narzędzi służących do popełnienia przestępstwa i korzyści pochodzących z przestępstwa w Unii Europejskiej; decyzja Rady 2007/845/WSiSW dotycząca współpracy pomiędzy biurami ds. odzyskiwania mienia w państwach członkowskich w dziedzinie wykrywania i identyfikacji korzyści pochodzących z przestępstwa lub innego mienia związanego z przestępstwem; decyzja ramowa Rady 2006/783/WSiSW w sprawie stosowania zasady wzajemnego uznawania do nakazów konfiskaty; decyzja ramowa Rady 2003/577/WSiSW w sprawie wykonania w Unii Europejskiej postanowień o zabezpieczeniu mienia i środków dowodowych; wniosek Komisji dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wzajemnego uznawania nakazów zabezpieczenia i nakazów konfiskaty (COM(2016) 819); decyzja ramowa Rady 2005/212/WSiSW w sprawie konfiskaty korzyści, narzędzi i mienia pochodzących z przestępstwa; decyzja ramowa Rady 2003/577/WSiSW w sprawie wykonania w Unii Europejskiej postanowień o zabezpieczeniu mienia i środków dowodowych.

⁽⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniająca rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 i uchylająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE; decyzja ramowa Rady 2001/500/WSiSW w sprawie prania brudnych pieniędzy oraz identyfikacji, wykrywania, zamrożenia, zajęcia i konfiskaty narzędzi oraz dochodów pochodzących z przestępstwa; wniosek Komisji dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy za pomocą środków prawnych (COM(2016) 826); rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/847 w sprawie informacji towarzyszących transferom środków pieniężnych i uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1781/2006; rozporządzenie (WE) nr 1889/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie kontroli środków pieniężnych wwożonych do Wspólnoty lub wywożonych ze Wspólnoty; wniosek Komisji dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie kontroli środków pieniężnych wwożonych do Unii lub wywożonych z Unii oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1889/2005.

⁽⁵⁾ Decyzja ramowa Rady 2004/757/WSiSW z dnia 25 października 2004 r. ustanawiająca minimalne przepisy określające znamiona przestępstw i kar w dziedzinie nielegalnego handlu narkotykami, w odniesieniu do definicji narkotyku.

3. Koordynacja

Skuteczne koordynowanie polityki antynarkotykowej przez państwa członkowskie i UE

Cel	Działanie	Harmonogram	Strona odpowiedzialna za realizację	Wskaźnik(i)	Gromadzenie danych/ mechanizmy oceny
7. Zapewnić skuteczną koordynację unijną w dziedzinie środków odurzających	<p>24. Polepszenie wymiany informacji pomiędzy HDG a innymi stosownymi grupami roboczymi Rady, w szczególności COSI, w celu poprawienia koordynacji związanej z filarem ograniczenia podaży środków odurzających</p> <p>Polepszenie wymiany informacji pomiędzy HDG a innymi stosownymi geograficznymi i tematycznymi grupami roboczymi Rady, takimi jak: COSI, COAFR, COASI, COEST, COLAC, COTRA, COWEB, CONUN, COHOM, CCWP, COSCE, CUG oraz DROIPEN</p>	w toku	PREZ Rada ESDZ GR Rady (HDG)	<ul style="list-style-type: none"> — Zakres, w jakim Strategia antynarkotykowa UE i Plan działania UE w zakresie środków odurzających uwzględniane są w programach prac innych grup roboczych Rady, takich jak: COSI, COAFR, COASI, COEST, COLAC, COTRA, COWEB, CONUN, COHOM, CCWP, COSCE, CUG oraz DROIPEN — Stały punkt w porządku obrad HDG dotyczący: 1) informowania o działaniach związanych z priorytetami cyklu polityki UE dotyczącymi środków odurzających (na podstawie sprawozdawczości EMPACT, jednorazowo w trakcie prezydencji); oraz 2) odnośnych działań innych grup roboczych Rady, w stosownych przypadkach w obecności przewodniczących innych grup roboczych 	Sprawozdawczość grupy roboczej Rady (HDG) Sprawozdawczość prezydencji
	25. Każda prezydencja może zorganizować posiedzenia krajowych koordynatorów ds. środków odurzających oraz innych odpowiednich zespołów, by omówić pojawiające się tendencje, skuteczne interwencje i inne kwestie w zakresie polityki, które wnoszą wartość dodaną do strategii antynarkotykowej UE i dla państw członkowskich	Dwa razy w roku	PREZ PC	— Stopień, w jakim porządek obrad krajowych koordynatorów ds. środków odurzających odzwierciedla wydarzenia, tendencje i nowe spostrzeżenia w działaniach politycznych i uwzględnia ulepszenie komunikacji i wymianę informacji	Sprawozdawczość prezydencji
	26. HDG ułatwi a) monitorowanie realizacji planu działania poprzez debaty tematyczne; oraz b) coroczny dialog o stanie problemu środków odurzających w Europie	a. w toku b. corocznie	PREZ GR Rady (HDG) PC KOM EMCDDA Europol	<ul style="list-style-type: none"> — Stopień wdrożenia planu działania — Liczba działań w ramach planu działania, które omówiono w debatach tematycznych w ramach HDG — Terminowość dialogu na forum HDG na temat najnowszych tendencji i danych w dziedzinie środków odurzających 	Sprawozdawczość prezydencji

Cel	Działanie	Harmonogram	Strona odpowiedzialna za realizację	Wskaźnik(i)	Gromadzenie danych/ mechanizmy oceny
	27. Zapewnienie spójności i ciągłości działań państw członkowskich i działań UE w ramach sprawowania prezydencji, by wzmacniać zintegrowane, zrównoważone i oparte na dowodach podejście do środków odurzających w UE	w toku	PREZ Trzy PREZ PC KOM GR Rady (HDG) EMCDDA Europol	<ul style="list-style-type: none"> — Stopień spójności i ciągłości działań w czasie poszczególnych prezydencji — Postępy w realizacji priorytetów określonych w strategii antynarkotykowej UE w ramach sprawowania prezydencji 	Sprawozdawczość prezydencji
	28. Zapewnienie koordynacji unijnych polityk i działań w zakresie narkotyków, by wspierać międzynarodową współpracę między UE, państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi	w toku	ESDZ KOM GR Rady (HDG) PC	<ul style="list-style-type: none"> — Stopień spójności celów, oczekiwanych wyników i środków przewidzianych w działaniach UE w zakresie środków odurzających — Włączenie priorytetów dotyczących środków odurzających do strategii stosowanych organów UE — Wzmocniona współpraca między HDG a innymi geograficznymi/regionalnymi i tematycznymi grupami roboczymi Rady, takimi jak: COSI, COAFR, COASI, COEST, COLAT, COTRA, COWEB, CONUN i COHOM, CCWP, COSCE, CUG oraz DROIPEN — Liczba sprawozdań Grupy Dublińskiej 	Okresowa sprawozdawczość ESDZ i Komisji dla grupy roboczej Rady (HDG) Grupa Dublińska

Cel	Działanie	Harmonogram	Strona odpowiedzialna za realizację	Wskaźnik(i)	Gromadzenie danych/ mechanizmy oceny
	<p>29. a. Wypracowanie skoordynowanych i odpowiednich zasobów na szczeblu UE i na szczeblu państw członkowskich, by realizować priorytety Strategii antynarkotykowej UE</p> <p>b. Wzmocnienie współpracy między odpowiednimi organami rządowymi i sektorem organizacji pozarządowych w zakresie uporania się z rosnącym zjawiskiem uzależnienia od środków stymulujących, w szczególności metamfetaminy, ze skupieniem się na tworzeniu i udostępnianiu najlepszych praktyk w zakresie zapobiegania rozprzestrzenianiu się ze skupisk lokalnych, w tym w zakresie wysiłków na rzecz zmniejszenia popytu i podaży, a także dzielenia się informacjami na temat zapobiegania niezgodnemu z przeznaczeniem stosowania produktów leczniczych do wyrobu metamfetaminy.</p>	Corocznie 2017–2020	PC KOM ESDZ Rada GR Rady (HDG)	<ul style="list-style-type: none"> — Wskaźnik ogólny nr 14 — Kwota finansowania na szczeblu UE i, w odpowiednich przypadkach, na szczeblu państw członkowskich — Komisją i grupami roboczymi Rady w zakresie programów finansowania dotyczących środków odurzających — Stopień współpracy między przedstawicielami sektora rządowego i pozarządowego — Obecność dostępnych interwencji — Liczba opracowanych interwencji 	<p>Sprawozda-wczość EMCDDA/pakiet sprawozdań krajowych sieci Reitox</p> <p>Sprawozda-wczość Komisji</p> <p>Portal najlepszych praktyk EMCDDA</p>
8. Zapewnić skuteczną koordynację, na szczeblu krajowym, polityki antynarkotykowej	30. Koordynowanie działań związanych z polityką antynarkotykową między organami rządowymi/ministerstwami a stosownymi agencjami na szczeblu państw członkowskich i zapewnienie odpowiedniego multidyscyplinarnego przedstawicielstwa w delegacji na HDG lub multidyscyplinarnego wkładu dla tej delegacji	w toku	PC	<ul style="list-style-type: none"> — Wskaźnik ogólny nr 14 — Skuteczność horyzontalnego mechanizmu koordynacji polityki antynarkotykowej na szczeblu państw członkowskich — Liczba przekrojowych działań, na szczeblu państw członkowskich, w zakresie ograniczania popytu na środki odurzające i podaży środków odurzających 	<p>Sprawozda-wczość EMCDDA/pakiet sprawozdań krajowych sieci Reitox</p> <p>Sprawozda-wczość państw członkowskich</p>

Cel	Działanie	Harmonogram	Strona odpowiedzialna za realizację	Wskaźnik(i)	Gromadzenie danych/ mechanizmy oceny
9. Zapewnić udział społeczeństwa obywatelskiego w polityce antynarkotykowej	31. Propagowanie i wzmacnianie dialogu ze społeczeństwem obywatelskim i środowiskiem naukowym, a także zaangażowania tych podmiotów w kształtowanie, realizację, monitorowanie i ocenę polityk antynarkotykowych na szczeblu państw członkowskich i szczeblu UE	w toku	PC KOM GR Rady (HDG) PREZ	<ul style="list-style-type: none"> — Terminowy dialog między europejskim forum społeczeństwa obywatelskiego ds. środków odurzających a HDG podczas każdej prezydencji — Zaangażowanie europejskiego forum społeczeństwa obywatelskiego w przegląd realizacji planu działania UE w zakresie środków odurzających — Stopień zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego i środowiska naukowego w kształtowanie, realizację, monitorowanie i ocenę polityk antynarkotykowych UE i państw członkowskich — Terminowy dialog między środowiskiem naukowym (nauki przyrodnicze i społeczne, w tym neurobiologia i badania behawioralne) a HDG 	<p>Informacje zwrotne – na szczeblu państw członkowskich i UE – od przedstawicieli Europejskiego Forum Społeczeństwa Obywatelskiego ds. Narkotyków i od przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego</p> <p>Sprawozdawczość państw członkowskich</p> <p>Informacje zwrotne od środowiska naukowego za pośrednictwem komitetu naukowego EMCDDA</p>

4. Współpraca międzynarodowa

Wzmocnienie dialogu i współpracy – w kompleksowy i zrównoważony sposób – między UE a państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi w kwestiach związanych ze środkami odurzającymi

Cel	Działanie	Harmonogram	Strona odpowiedzialna za realizację	Wskaźnik(i)	Gromadzenie danych/ mechanizmy oceny
10. Zintegrować Strategię antynarkotykową UE z ogólnymi ramami polityki zagranicznej UE, uznając to za element kompleksowego podejścia korzystającego w pełni – w spójny i skoordynowany sposób – z dostępnych UE różnorodnych polityk i instrumentów dyplomatycznych, politycznych i finansowych	32. Zapewnienie spójności polityki między wewnętrznymi i zewnętrznymi aspektami polityk antynarkotykowych UE i pełne wbudowanie kwestii związanych ze środkami odurzającymi w dialog polityczny i umowy ramowe między UE a jej partnerami oraz w kampanie UE na temat globalnych kwestii i wyzwań	w toku	KOM ESDZ PREZ GR Rady (HDG) PC	<ul style="list-style-type: none"> — Wskaźnik ogólny nr 13 — Wzrost w odzwierciedleniu priorytetów polityki antynarkotykowej w zewnętrznych działaniach i politykach UE — Włączenie priorytetów dotyczących środków odurzających w strategię UE związane z państwami i regionami trzecimi — Liczba istniejących umów, strategii, planów działania 	Sprawozdawczość ESDZ

Cel	Działanie	Harmonogram	Strona odpowiedzialna za realizację	Wskaźnik(i)	Gromadzenie danych/ mechanizmy oceny
	<p>33. Zapewnienie dobrego odzwierciedlenia priorytetów politycznych i równowagi między działaniami na rzecz ograniczenia popytu i podaży w politykach oraz w programowaniu, udzielaniu i monitorowaniu pomocy zewnętrznej, zwłaszcza w krajach pochodzenia i tranzytu, poprzez projekty nakierowane na:</p> <p>a. stworzenie zintegrowanych, zrównoważonych i opartych na dowodach polityk antynarkotykowych;</p> <p>b. ograniczenie podaży;</p> <p>prewencję przenikania prekursorów i pre-prekursorów środków odurzających na nielegalny rynek;</p> <p>c. ograniczanie popytu na środki odurzające; oraz</p> <p>d. alternatywne środki rozwojowe</p>	w toku	KOM PC ESDZ	<ul style="list-style-type: none"> — Stopień, w jakim priorytety polityki antynarkotykowej UE, zwłaszcza równowaga w działaniach na rzecz ograniczenia popytu i ograniczenia podaży, są odzwierciedlone w priorytetach i projektach finansowanych ze środków unijnych — Stopień realizacji skoordynowanych działań określonych w planach działania dla UE i państw lub regionów trzecich — Liczba krajowych strategii i planów działania stworzonych przez państwa trzecie z uwzględnieniem zintegrowanych polityk antynarkotykowych 	Programowanie, monitorowanie programów i sprawozdania oceniające – w wykonaniu Komisji, ESDZ i państw członkowskich
	<p>34. Poprawa zdolności do działania i wzmocnienie roli delegatur UE, by umożliwić im proaktywne zaangażowanie się w kwestie dotyczące środków odurzających oraz skuteczne przedkładanie sprawozdań o lokalnej sytuacji w zakresie środków odurzających</p>	2017–2020	ESDZ KOM PC	<ul style="list-style-type: none"> — Przekazanie delegaturom UE odpowiedniej wiedzy, szkoleń i wytycznych politycznych — Wzmocnione tworzenie sieci regionalnych przez delegatury UE w kwestiach dotyczących środków odurzających — Wzmocniona koordynacja z państwami członkowskimi 	Sprawozdawczość ESDZ i Komisji Delegatury UE Sprawozdania Grupy Dublińskiej

Cel	Działanie	Harmonogram	Strona odpowiedzialna za realizację	Wskaźnik(i)	Gromadzenie danych/ mechanizmy oceny
	<p>35. Propagowanie i realizacja: podejścia UE do rozwoju alternatywnego (zgodnie ze strategią antynarkotykową UE na lata 2013–2020; podejścia UE do rozwoju alternatywnego oraz wytycznych ONZ na 2013 r. dotyczących rozwoju alternatywnego) we współpracy z państwami trzecimi, biorąc pod uwagę prawa człowieka, bezpieczeństwo ludzkie, aspekty płci społeczno-kulturowej i szczególne warunki ramowe, w tym:</p> <p>a. włączanie rozwoju alternatywnego do szerszego programu działań państw członkowskich, zachęcanie zainteresowanych państw trzecich do włączania rozwoju alternatywnego w ich krajowe strategie;</p> <p>b. wspomaganie inicjatyw mających na celu ograniczenie ubóstwa, konfliktów i podatności na zagrożenia poprzez wspieranie zrównoważonych, legalnych i uwzględniających aspekt płci źródeł utrzymania dla osób, które były lub są obecnie zaangażowane w uprawę roślin wykorzystywanych do wytwarzania niedozwolonych środków odurzających;</p>	w toku	PC KOM ESDZ	<ul style="list-style-type: none"> — Liczba krajowych polityk, strategii i planów działania stworzonych przez państwa trzecie z uwzględnieniem: <ul style="list-style-type: none"> — zintegrowanych podejść do problemu upraw roślin wykorzystywanych do wytwarzania niedozwolonych środków odurzających oraz — skutecznie zorganizowanych inicjatyw na rzecz alternatywnego rozwoju — Liczba ocenionych projektów, które przyniosły dobre wyniki w zakresie uzyskania zrównoważonych, legalnych i uwzględniających aspekt płci źródeł utrzymania — Poprawa wskaźników rozwoju społecznego — Liczba finansowanych przez UE i państwa członkowskie projektów i programów na rzecz rozwoju obszarów wiejskich w regionach, w których znajdują się uprawy roślin wykorzystywanych do produkcji niedozwolonych środków odurzających lub zagrożonych powstaniem takich upraw — Zarejestrowany w perspektywie długoterminowej lokalny spadek uprawy roślin wykorzystywanych do produkcji niedozwolonych środków odurzających 	<p>Sprawozdania UNODC i INCB na temat polityk dotyczących środków odurzających w państwach niebędących członkami UE</p> <p>Monitorowanie i ocena projektów i programów unijnych oraz projektów i programów państw członkowskich, a także sprawozdania na ten temat</p> <p>Sprawozdanie UNDP o rozwoju społecznym</p> <p>Sprawozdania Grupy Dublińskiej na temat państw niebędących członkami UE</p>

Cel	Działanie	Harmonogram	Strona odpowiedzialna za realizację	Wskaźnik(i)	Gromadzenie danych/ mechanizmy oceny
	c. zapewnienie odpowiedniego poziomu finansowania przez UE i państwa członkowskie i odpowiedniego poziomu wiedzy fachowej, by jeszcze bardziej wzmocnić i wspierać wysiłki państw spoza UE w zakresie podjęcia – za pośrednictwem środków na rzecz rozwoju obszarów wiejskich i wzmocnienia państwa prawa – problemu uprawy roślin wykorzystywanych do produkcji niedozwolonych środków odurzających i zapobiegania takim uprawom w celu sprostania wyzwaniom w zakresie ograniczania ubóstwa, problemów z dziedziny zdrowia publicznego, bezpieczeństwa publicznego i ochrony publicznej				
	36. Wspieranie państw trzecich, w tym społeczeństwa obywatelskiego w tych państwach, w opracowywaniu i realizacji inicjatyw na rzecz ograniczenia ryzyka i szkód, szczególnie w przypadku rosnącego zagrożenia zakażeniem wirusami przenoszonymi przez krew występującymi w związku z używaniem środków odurzających, takimi jak HIV czy wirusowe zapalenie wątroby, a także zakażeniem chorobami przenoszonymi drogą płciową i gruźlicą	w toku	PC KOM ESDZ	<ul style="list-style-type: none"> — Liczba i jakość stworzonych inicjatyw na rzecz ograniczenia ryzyka i szkód — Częstotliwość zgonów w państwach trzecich związanych z używaniem środków odurzających i występowanie zakażeń – związanych z używaniem środków odurzających – wirusami przenoszonymi przez krew takimi jak HIV czy wirusowe zapalenie wątroby, a także występowanie chorób przenoszonych drogą płciową i gruźlicy 	<p>Sprawozdania WHO</p> <p>Sprawozdania Grupy Dublińskiej na temat państw niebędących członkami UE</p> <p>Dyskusje między ESDZ, Komisją i państwami członkowskimi na temat polityk państw niebędących członkami UE</p>
	<p>37. Wspieranie państw trzecich w walce z przestępczością zorganizowaną związaną ze środkami odurzającymi, w tym z nielegalnym obrotem środkami odurzającymi poprzez:</p> <p>a. wymianę danych wywiadowczych i dzielenie się najlepszymi praktykami;</p> <p>b. wzmocnianie zdolności do działań antynarkotykowych i rozwijanie wiedzy w państwach pochodzenia i tranzytu;</p>	w toku	PC ESDZ KOM Europol	<ul style="list-style-type: none"> — Liczba i wyniki projektów i programów realizowanych przez UE i państwa członkowskie w państwach niebędących członkami UE — Trwałe ograniczenie nielegalnego obrotu środkami odurzającymi 	<p>Sprawozdanie Komisji i państw członkowskich</p> <p>Sprawozdanie Europolu</p> <p>Sprawozdanie ESDZ</p>

Cel	Działanie	Harmonogram	Strona odpowiedzialna za realizację	Wskaźnik(i)	Gromadzenie danych/ mechanizmy oceny
	<p>c. współpracę z partnerami międzynarodowymi, by zwalczać zjawiska sprzyjające nielegalnemu obrotowi środkami odurzającymi, takie jak korupcja, słabość instytucji i rządów, brak kontroli regulatorów finansowych;</p> <p>d. wzmacnianie współpracy w dziedzinie identyfikacji i odzyskiwania mienia, zwłaszcza poprzez tworzenie specjalnych platform krajowych; oraz</p> <p>e. intensyfikację współpracy regionalnej i międzyregionalnej</p> <p>f. włączenie norm w zakresie praworządności oraz międzynarodowych standardów praw człowieka i zasad w tym zakresie do środków ścigania przestępstw związanych ze środkami odurzającymi</p>				Roczne sprawozdanie UNODC na temat środków odurzających na świecie
	<p>38. a. Zacieśnianie współpracy lub prowadzenie dialogów z partnerami, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> — z krajami przystępującymi, krajami kandydującymi i potencjalnymi krajami kandydującymi; — z państwami objętymi europejską polityką sąsiedztwa; — ze Stanami Zjednoczonymi Ameryki; — z Federacją Rosyjską; 	w toku	Trzy PREZ KOM ESDZ PC	<ul style="list-style-type: none"> — Wskaźnik ogólny nr 13 — Wzmocniona współpraca w dziedzinie środków odurzających ze stosownymi partnerami — Zorganizowanie dialogów — Uzgodnienie deklaracji — Wdrożenie programów i planów działania 	<p>Sprawozdawczość ESDZ</p> <p>Sprawozdania z realizacji stosownych planów działania, w miarę ich dostępności</p>

Cel	Działanie	Harmonogram	Strona odpowiedzialna za realizację	Wskaźnik(i)	Gromadzenie danych/ mechanizmy oceny
	<ul style="list-style-type: none"> — z innymi priorytetowymi państwami lub regionami, przede wszystkim: — z Afganistanem, Pakistanem i Iranem, — z republikami Azji Środkowej, — z Chinami, — ze Wspólnotą Państw Ameryki Łacińskiej i Karaibów (CELAC), — z Afryką, zwłaszcza Afryką Zachodnią; — z innymi państwami, zależnie od wydarzeń w kraju i na świecie. <p>b. Zbadanie możliwości współpracy (takiej jak dialogi dwustronne, wspólne projekty) z innymi państwami niebędącymi członkami UE w kwestiach poważnych problemów związanych ze środkami odurzającymi</p>				
	39. Poprawa mechanizmu konsultacyjnego Grupy Dublińskiej poprzez wzmocnioną unijną koordynację i uczestnictwo, lepsze sformułowanie, wdrożenie i rozpowszechnienie zaleceń	w toku	Grupa Dublińska KOM ESDZ PC	<ul style="list-style-type: none"> — Stopień aktywności w ramach struktury Grupy Dublińskiej, w tym liczba skutecznie wdrożonych zaleceń tej grupy — Osiągnięta modernizacja metod pracy Grupy Dublińskiej 	Sprawozdania Grupy Dublińskiej
	40. Przeprowadzanie corocznego dialogu w sprawie pomocy udzielanej przez UE i państwa członkowskie państwom trzecim w zakresie środków odurzających i sporządzenie na piśmie odpowiedniego sprawozdania dotyczącego tego dialogu	Od 2017	KOM ESDZ PC	— Prezentacje przeprowadzane co najmniej raz w roku przez Komisję i ESDZ na forum HDG	<p>Sprawozda-wczość Komisji i ESDZ</p> <p>Sprawozda-wczość państw członkowskich</p> <p>System monitorowania i oceny projektów i programów oraz sprawozdania na ten temat</p>

Cel	Działanie	Harmonogram	Strona odpowiedzialna za realizację	Wskaźnik(i)	Gromadzenie danych/ mechanizmy oceny
	41. Zapewnienie pełnego wbudowania kwestii propagowania i ochrony praw człowieka w dialogi polityczne oraz w planowanie i realizację stosownych programów i projektów dotyczących środków odurzających, w tym poprzez wdrożenie podejścia do współpracy na rzecz rozwoju opartego na prawach człowieka (RBA) oraz stworzenie dostosowanych wytycznych w zakresie praw człowieka, a także narzędzia oceny skutków	w toku	KOM COHOM/ESDZ PC	<ul style="list-style-type: none"> — Skuteczne wbudowanie zagadnień związanych z prawami człowieka w zewnętrzne polityki i działania UE związane ze środkami odurzającymi — Wdrożenie wytycznych w zakresie praw człowieka i narzędzia oceny skutków 	Coroczne sprawozdanie UE na temat praw człowieka Sprawozdawczość państw członkowskich
11. Zwiększyć spójność unijnego podejścia i dostrzeżalność działań UE w Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ) oraz poprawić koordynację UE z organami międzynarodowymi w zakresie środków odurzających	42. Przyniesienie się do kształtowania harmonogramu międzynarodowej polityki antynarkotykowej, w tym poprzez: <ul style="list-style-type: none"> a. zintensyfikowanie działań pozytywnych UE i delegacji państw członkowskich na forum Zgromadzenia Ogólnego ONZ i Komisji ds. Środków Odurzających (CND); b. skoordynowane działania UE i delegacji państw członkowskich na wszystkich innych forach ONZ podejmujących kwestie związane ze środkami odurzającymi (np. Światowe Zgromadzenie Zdrowia, Rada Praw Człowieka, Forum Polityczne Wysokiego Szczebla ds. Zrównoważonego Rozwoju); 	w toku	ESDZ PREZ PC KOM Rada GR Rady (HDG)	<ul style="list-style-type: none"> — Wskaźnik ogólny nr 13 — Liczba oświadczeń UE przedstawionych na forum CND i innych forach ONZ — Liczba wspólnych stanowisk UE wspieranych przez inne regiony i organy międzynarodowe — Liczba wspólnych stanowisk UE w sprawie decyzji CND dotyczących klasyfikowania substancji — Wynik decyzji CND dotyczących klasyfikowania substancji 	Sprawozdawczość ESDZ Wskaźnik konwergencji Wyniki przeglądu w 2019 r. Sprawozdania roczne na temat celów zrównoważonego rozwoju

Cel	Działanie	Harmonogram	Strona odpowiedzialna za realizację	Wskaźnik(i)	Gromadzenie danych/ mechanizmy oceny
	<p>c. przygotowywanie, koordynowanie i przyjmowanie wspólnych stanowisk UE i wspólnych rezolucji na forum Zgromadzenia Ogólnego ONZ i CND, w tym, z myślą o CND, na temat klasyfikowania substancji, oraz dopilnowanie, by UE prezentowała jednolite, zdecydowane stanowisko na powyższych forach i innych forach międzynarodowych;</p> <p>d. promowanie i monitorowanie realizacji zaleceń zawartych w dokumencie końcowym sesji nadzwyczajnej Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych z 2016 r., który jest kluczowym dokumentem referencyjnym do dyskusji dotyczących międzynarodowej polityki antynarkotykowej na wszystkich odnośnych forach;</p> <p>e. część ministerialna ma się odbyć podczas 62. sesji CND w Wiedniu w 2019 r. oraz</p> <p>f. zapewnienie znaczącego zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego i środowiska naukowego w proces przeglądu</p>			<ul style="list-style-type: none"> — Odsetek pozytywnego przyjmowania unijnych rezolucji na forum ONZ, w tym w CND — Skuteczne promowanie polityk UE w ONZ, w tym w CND — Przyjęcie wspólnego stanowiska UE w sprawie przeglądu w 2019 r.; wkład UE w określenie przez CND warunków przeglądu w 2019 r. — Wykonanie wspólnego stanowiska UE w sprawie działań po sesji nadzwyczajnej Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych — Wynik przeglądu z 2019 r. deklaracji politycznej i planu działania ONZ w sprawie współpracy międzynarodowej na rzecz zintegrowanej i zrównoważonej strategii przeciwdziałania światowemu problemowi związanemu ze środkami odurzającymi — Postęp w realizacji celów zrównoważonego rozwoju w zakresie środków odurzających 	

Cel	Działanie	Harmonogram	Strona odpowiedzialna za realizację	Wskaźnik(i)	Gromadzenie danych/ mechanizmy oceny
	43. Wzmocnienie partnerstw z UNODC, WHO, UNAIDS i innymi odnośnymi agencjami ONZ, międzynarodowymi i regionalnymi organami, organizacjami i inicjatywami (np. Radą Europy oraz Inicjatywą Paktu Paryskiego)	w toku	Rada ESDZ KOM PREZ GR Rady (HDG) EMCDDA	— Wskaźniki ogólne nr 13, 15 — Liczba wymian informacji i działań prowadzonych przez UE oraz odnośne międzynarodowe i regionalne organy, organizacje i inicjatywy — Skuteczność partnerstw z odnośnymi organami	Sprawozdawczość państw członkowskich, ESDZ, Komisji
12. Wspierać kraje przystępujące, kraje kandydujące i potencjalne kraje kandydujące w dostosowywaniu się do dorobku prawnego UE i dostosowywaniu się do tego dorobku w dziedzinie środków odurzających przez udzielanie ukierunkowanej pomocy i monitorowanie	44. Zapewnianie ukierunkowanej pomocy technicznej oraz, w miarę potrzeby, innego rodzaju pomocy i wsparcia krajom przystępującym, krajom kandydującym i potencjalnym krajom kandydującym, aby ułatwić im dostosowywanie się do dorobku prawnego UE i dostosowywanie się do tego dorobku w dziedzinie środków odurzających	w toku	KOM PC EMCDDA Europol Eurojust FRONTEX ESDZ	— Wskaźnik ogólny nr 15 — Wzrost stopnia przestrzegania przez państwa dorobku prawnego UE — Liczba i jakość ukończonych projektów — Opracowanie krajowych strategii antynarkotykowych i krajowych struktur koordynacyjnych ds. środków odurzających	Sprawozdawczość EMCDDA Sprawozdania opracowywane przez kraje przystępujące, kraje kandydujące i potencjalne kraje kandydujące

5. Informacje, badania, monitorowanie i ocena

Przyczynienie się do lepszego rozumienia wszelkich aspektów związanych ze zjawiskiem środków odurzających i lepszego rozumienia skutków podejmowanych działań w celu zapewnienia rzetelnych i kompleksowych dowodów do prowadzenia polityk i działań

Cel	Działanie	Harmonogram	Strona odpowiedzialna za realizację	Wskaźnik(i)	Gromadzenie danych/ mechanizmy oceny
13. Zagwarantować odpowiednie inwestycje w badania, gromadzenie danych, monitorowanie, ocenę i wymianę informacji w zakresie wszelkich aspektów związanych ze zjawiskiem środków odurzających	45. Propagowanie odpowiedniego finansowania na szczeblu UE wielodyscyplinarnych badań i studiów związanych ze środkami odurzającymi, w tym za pośrednictwem programów finansowych związanych z UE (2014–2020)	2017–2020	PC KOM	— Kwota i rodzaj finansowania UE przeznaczonych na różne programy i projekty	KOM Sprawozdawczość z corocznego dialogu w sprawie badań

Cel	Działanie	Harmonogram	Strona odpowiedzialna za realizację	Wskaźnik(i)	Gromadzenie danych/ mechanizmy oceny
	<p>46. Zagwarantowanie, że projekty wspierane przez UE:</p> <p>a. uwzględniają priorytety strategii antynarkotykowej UE i planu działania w zakresie środków odurzających;</p> <p>b. uwzględniają luki w kształtowaniu polityki;</p> <p>c. wnoszą oczywistą wartość dodaną oraz gwarantują spójność i synergę; oraz</p> <p>d. unikają powielania badań przez programy i organy;</p> <p>e. uwzględniają znaczenie badań behawioralnych i neurobiologii ⁽¹⁾;</p> <p>f. uwzględniają wyraźne wskaźniki pomiaru swojego wpływu</p>	2017–2020	KOM EMCDDA	<ul style="list-style-type: none"> — Włączenie priorytetów strategii antynarkotykowej UE i planu działania w zakresie środków odurzających do kryteriów finansowania i oceny finansowanych przez UE badań dotyczących środków odurzających — Liczba, wpływ, komplementarność i wartość stypendiów i kontraktów przyznanych na finansowane przez UE badania dotyczące środków odurzających — Liczba – opublikowanych w recenzowanych czasopismach branżowych o wysokim wskaźniku wpływu – artykułów i raportów z finansowanych przez UE badań dotyczących środków odurzających — Coroczna debata na forum HDG dotycząca finansowanych przez UE projektów związanych ze środkami odurzającymi i obejmująca zalecenia komitetu naukowego EMCDDA w zakresie priorytetów badawczych 	<p>Sprawozdania z projektów badawczych</p> <p>Zalecenia komitetu naukowego EMCDDA dotyczące priorytetów badawczych</p> <p>Indeks cytowań naukowych i podobne narzędzia bibliometryczne</p> <p>Harmonogram badań strategicznych opracowany przez ERANID</p>
	<p>47. Propagowanie opartego na dowodach oceniania polityk i interwencji na szczeblu krajowym, unijnym i międzynarodowym</p>	2017–2020	KOM PC EMCDDA	<ul style="list-style-type: none"> — Wskaźnik ogólny nr 14 — Przewodnik EMCDDA na temat oceny stosowanej do wspierania procesu krajowego — Przeprowadzenie specjalnych studiów nad skutecznością i wpływem unijnych i międzynarodowych polityk dotyczących środków odurzających 	<p>Sprawozdawczość EMCDDA/pakiet sprawozdań krajowych sieci Reitox</p>

Cel	Działanie	Harmonogram	Strona odpowiedzialna za realizację	Wskaźnik(i)	Gromadzenie danych/ mechanizmy oceny
	<p>48. Wzmocnienie analizy (w tym mapowania źródeł informacji) i wymiany informacji na temat zależności między nielegalnym obrotem środkami odurzającymi a:</p> <p>a. finansowaniem grup terrorystycznych i działalności terrorystycznej, z uwzględnieniem pokrywania się ustalonych szlaków na obszarach wytwarzania środków odurzających i nielegalnego obrotu nimi oraz w strefach konfliktu; i źródłami finansowania komórek terrorystycznych w UE, utrzymujących się z nielegalnej działalności, w tym z nielegalnego obrotu środkami odurzającymi;</p> <p>b. przemytem nielegalnych migrantów (budowanie synergii z Unijnym planem działania na rzecz zwalczania przemytu migrantów na lata 2015–2020, który przewiduje badania i analizę ryzyka w zakresie ewentualnych powiązań między przemytem a innymi przestępstwami, takimi jak nielegalny obrót środkami odurzającymi), z uwzględnieniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> — nacisku na kwestię migrantów szczególnie wrażliwych, przede wszystkim małoletnich i kobiet, którzy mogą być wykorzystywani do nielegalnego obrotu środkami odurzającymi lub sami popaść w uzależnienie. — zbadanie wszelkich powiązań między kręgami przestępczymi zajmującymi się nielegalnym obrotem środkami odurzającymi i przemytem nielegalnych migrantów oraz sposobów działania tych organizacji i wykorzystywanych przez nie szlaków; 	2017–2020	PC Komisja EU ATC EMCDDA Europol Frontex FRA EIGE GR Rady (COSI COTER TWP HLWG)	<ul style="list-style-type: none"> — Zakres wzrostu zrozumienia potencjalnych związków między nielegalnym obrotem środkami odurzającymi a: <ul style="list-style-type: none"> — finansowaniem terroryzmu — przemytem migrantów — handlem ludźmi — Dane unijne i krajowe (takie jak sprawozdania, studia i artykuły poruszające te zagadnienia) 	Sprawozdawczość państw członkowskich Sprawozdawczość Komisji Sprawozdawczość agencji unijnych (EMCDDA, Europol, Frontex, FRA w ramach swojej regularnej działalności sprawozdawczej, EIGE w ramach swojej regularnej działalności sprawozdawczej) Oceny ryzyka sporządzone przez FATF

Cel	Działanie	Harmonogram	Strona odpowiedzialna za realizację	Wskaźnik(i)	Gromadzenie danych/ mechanizmy oceny
	c. handel ludźmi, z uwzględnieniem synergii z ramami prawnymi i politycznymi UE dotyczącymi handlu ludźmi, w tym ze Strategią UE na rzecz wyeliminowania handlu ludźmi na lata 2012–2016				
14. Utrzymywać sieć kontaktów i współpracy oraz rozwijać wewnętrznie i horyzontalnie w ramach unijnej infrastruktury wiedzy potencjał związany z informacjami, badaniami, monitorowaniem i oceną w zakresie środków odurzających, w szczególności niedozwolonych środków odurzających	<p>49. We współpracy z odnośnymi stronami dalsze przedstawianie wszechstronnych analiz dotyczących:</p> <p>a. sytuacji w zakresie środków odurzających w UE;</p> <p>b. dynamiki używania środków odurzających w populacji ogółem i w grupach docelowych</p> <p>c. reakcji na używanie środków odurzających</p> <p>i w stosownym czasie przedstawienie przez EMCDDA aktualizacji przeprowadzonego w 2017 r. przeglądu obowiązującego w UE ustawodawstwa dotyczącego konopi, jak również dalsze monitorowanie i sprawozdania w zakresie uregulowań prawnych dotyczących konopi na poziomie krajowym i w państwach trzecich.</p>	w toku	EMCDDA Europol PC KOM	<p>— Wskaźniki ogólne nr 1–15</p> <p>— Określenie obecnych deficytów w podstawach wiedzy i opracowanie ram na szczeblu UE, aby maksymalizować analizy na podstawie obecnych zasobów wiedzy</p> <p>— Liczba przeglądów i analiz tematycznych sytuacji w zakresie środków odurzających</p>	<p>Sprawozdawczość EMCDDA</p> <p>Sprawozdawczość państw członkowskich</p> <p>Forum społeczeństwa obywatelskiego ds. narkotyków</p> <p>KOM</p>

Cel	Działanie	Harmonogram	Strona odpowiedzialna za realizację	Wskaźnik(i)	Gromadzenie danych/ mechanizmy oceny
	50. Zintensyfikowanie opartych na dowodach szkoleń dla osób odpowiedzialnych za reagowanie na zjawisko środków odurzających	2017–2020	PC EMCDDA CEPOL	<ul style="list-style-type: none"> — Liczba inicjatyw na szczeblu państw członkowskich i UE w celu przeszkolenia profesjonalistów w zakresie ograniczania popytu na środki odurzające i ograniczania podaży środków odurzających — Liczba inicjatyw na szczeblu państw członkowskich i UE w celu przeszkolenia profesjonalistów w związku z gromadzeniem danych i sprawozdawczością w zakresie ograniczania popytu na środki odurzające i ograniczania podaży środków odurzających 	<p>Sprawozdawczość państw członkowskich</p> <p>Sprawozdanie roczne CEPOL</p> <p>Sprawozdawczość EMCDDA/pakiet sprawozdań krajowych sieci Reitox</p>
	<p>51. Ulepszenie gromadzenia danych, badań, analiz i sprawozdawczości dotyczących:</p> <p>a. ograniczania popytu na środki odurzające;</p> <p>b. ograniczania podaży środków odurzających;</p> <p>c. nowych tendencji, takich jak politoksykomania i niezgodne z przeznaczeniem stosowanie leków psychoaktywnych, stwarzające ryzyko dla zdrowia i bezpieczeństwa;</p> <p>d. wirusów krwiopochodnych występujących w związku z używaniem środków odurzających, takich jak HIV, wirusowe zapalenie wątroby, a także choroby przenoszone drogą płciową czy gruźlica;</p> <p>e. współwystępowania zaburzeń psychicznych i somatycznych;</p>	w toku	PC KOM EMCDDA Europol ECDC EMA	<ul style="list-style-type: none"> — Zwiększona dostępność i wdrażanie opartych na dowodach i uzasadnionych naukowo wskaźników dotyczących ograniczania podaży środków odurzających i ograniczania popytu na środki odurzające — Na szczeblu państw członkowskich zakres zainicjowanych nowych badań w zakresie nowych tendencji, takich jak: politoksykomania i niezgodne z przeznaczeniem stosowanie leków psychoaktywnych; choroby przenoszone przez krew występujące w związku z używaniem środków odurzających, nie tylko HIV i wirusowe zapalenie wątroby, a także choroby przenoszone drogą płciową czy gruźlica; współwystępowania zaburzeń psychicznych i somatycznych; oraz innych konsekwencji wynikających z używania środków odurzających 	<p>Sprawozdawczość EMCDDA</p> <p>Sprawozdawczość EMA</p> <p>Sprawozdawczość państw członkowskich</p> <p>Zharmonizowane sprawozdania dotyczące danych pochodzące z organów UE, w tym EMCDDA</p> <p>EU SOCTA</p>

Cel	Działanie	Harmonogram	Strona odpowiedzialna za realizację	Wskaźnik(i)	Gromadzenie danych/ mechanizmy oceny
	<p>f. problemów dotyczących środków odurzających wśród więźniów, jak również dostępności środków odurzających oraz sprawozdań z interwencji i świadczeń w zakresie ograniczania popytu na środki odurzające w warunkach więziennych; oraz</p> <p>g. innych problemów i konsekwencji powiązanych z nielegalnymi substancjami, a także politoksykomania (jednoczesnym stosowaniem substancji niedozwolonych i dozwolonych, w tym leków psychoaktywnych, alkoholu i tytoniu);</p> <p>h. zgodności polityki antynarkotykowej z międzynarodowymi zasadami i standardami praw człowieka</p>			<ul style="list-style-type: none"> — Przeprowadzenie ogólnounijnego studium dotyczącego zastraszania społeczności w związku ze środkami odurzającymi oraz jego wpływu na najbardziej nim dotknięte osoby, rodziny i społeczności, jak również skuteczne reagowanie na to zjawisko — Przyjęcie opartych na dowodach i uzasadnionych naukowo wskaźników w zakresie problemów dotyczących środków odurzających wśród więźniów 	
	<p>52. Zwiększenie potencjału wykrywania, oceny i skutecznego reagowania w przypadkach pojawiania się nowych substancji psychoaktywnych i używania tych substancji oraz monitorowania stopnia, w jakim te nowe substancje wpływają na liczbę i profil użytkowników</p>	w toku	KOM PC EMCDDA Europol	<ul style="list-style-type: none"> — Wskaźnik ogólny nr 6 — Zakres zapoczątkowanych nowych badań epidemiologicznych, farmakologicznych i toksykologicznych nad nowymi substancjami psychoaktywnymi oraz wsparcie z programów badawczych państw członkowskich i UE — Zakres wymiany informacji, najlepszych praktyk i danych wywiadowczych — Zakres wymiany przez laboratoria toksykologiczne i instytuty badawcze analiz danych toksykologicznych i zdrowotnych dotyczących nowych substancji psychoaktywnych 	<p>Sprawozdawczość EMCDDA/pakiet sprawozdań krajowych sieci Reitox</p> <p>Sprawozdanie z wdrożenia EMCDDA i Europolu</p> <p>Sprawozdania laboratoriów i instytutów badawczych</p>

Cel	Działanie	Harmonogram	Strona odpowiedzialna za realizację	Wskaźnik(i)	Gromadzenie danych/ mechanizmy oceny
	<p>53. Zintensyfikowanie działań na rzecz wymiany danych uzyskanych za pomocą forensyki, w tym wsparcie w zakresie identyfikacji nowych substancji psychoaktywnych, wymiana laboratoryjnych norm wzorcowych dotyczących nowych substancji psychoaktywnych oraz opracowanie wspólnych metod identyfikacji nowych substancji poprzez zintensyfikowanie współpracy ze Wspólnym Centrum Badawczym Komisji, a także za pośrednictwem istniejących sieci, takich jak Grupa Robocza ds. Narkotyków Europejskiej Sieci Instytutów Kryminalistycznych, w ramach konkluzji Rady ds. WSiSW w sprawie wizji „Europejskich nauk sądowych 2020”, oraz Europejska Sieć Laboratoriów Celnych</p>	2017–2020	KOM PC EMCDDA	<ul style="list-style-type: none"> — Wskaźnik ogólny nr 15 — Zakres wymiany danych uzyskanych za pomocą forensyki, dotyczących nowych substancji psychoaktywnych wspierających identyfikację nowych substancji psychoaktywnych — Łatwość dostępu do laboratoryjnych norm wzorcowych dla laboratoriów kryminalistycznych, laboratoriów celnych i instytutów — Postęp w opracowaniu wspólnych metod identyfikacji nowych substancji psychoaktywnych 	<p>Sprawozdawczość EMCDDA/Europolu</p> <p>Sprawozdawczość Komisji</p>
	<p>54. Poprawa i zwiększenie zdolności do określania, oceny i reagowania na szczeblach państw członkowskich i UE w odniesieniu do: a) zmian zachowań w zakresie używania środków odurzających oraz b) wybuchów epidemii związanych z używaniem środków odurzających;</p>	w toku	PC EMCDDA ECDC	<ul style="list-style-type: none"> — Liczba i skuteczność opracowanych i realizowanych nowych inicjatyw w zakresie zdrowia publicznego związanych ze środkami odurzającymi — Liczba i skuteczność obecnych środków i inicjatyw, które zostały skorygowane, aby uwzględnić używanie środków odurzających lub wybuchy epidemii — Liczba i wpływ sprawozdań wczesnego ostrzeżenia, ocen ryzyka i alarmów 	<p>Sprawozdania wczesnego ostrzeżenia</p> <p>Sprawozdawczość EMCDDA/pakiet sprawozdań krajowych sieci Reitox</p> <p>Sprawozdawczość EMA</p>

Cel	Działanie	Harmonogram	Strona odpowiedzialna za realizację	Wskaźnik(i)	Gromadzenie danych/ mechanizmy oceny
15. Lepiej rozpowszechnić wyniki monitorowania, badań i ocen na szczeblu unijnym i krajowym	<p>55. Dalsze wspieranie przez państwa członkowskie unijnych wysiłków na rzecz monitorowania i wymiany informacji, w tym współpraca z krajowymi punktami kontaktowymi Reitox i ich odpowiednie wspieranie</p> <p>a. Organizacja europejskich imprez skupiających się na transferze i popularyzowaniu wiedzy pochodzącej od podmiotów badawczych wśród decydentów i podmiotów z branży</p>	w toku	PC EMCDDA KOM	<ul style="list-style-type: none"> — Rozpowszechnienie ogólnodostępnych wyników badań finansowanych przez UE — Zakres, w jakim finansowanie krajowych punktów kontaktowych Reitox i inne zasoby odpowiadają wymogom — Liczba i skuteczność inicjatyw popularyzatorskich krajowych punktów kontaktowych Reitox — Liczba zorganizowanych europejskich imprez poświęconych transferowi i upowszechnianiu wiedzy pochodzącej od podmiotów badawczych wśród decydentów i podmiotów z branży 	<p>Rozprowadzanie przez Internet, w tym OpenAire, Cordis</p> <p>Strona internetowa EMCDDA</p> <p>Sprawozdawczość EMCDDA/pakiet sprawozdań krajowych sieci Reitox</p>

(¹) W ramach inicjatywy „Horyzont 2020” (2014–2020) przydzielono już około 27 mln EUR na projekty dotyczące uzależnienia od środków odurzających oraz obejmujące badania behawioralne i neurobiologię.

ZAŁĄCZNIK I

15 wskaźników ogólnych planu działania UE w zakresie środków odurzających na lata 2017–2020 ⁽¹⁾

1. Odsetek ludności obecnie używającej środków odurzających (w ciągu ostatniego miesiąca), niedawno używającej środków odurzających (w zeszłym roku) i kiedykolwiek używającej środków odurzających (w ciągu całego życia) w rozbiciu na rodzaj środka odurzającego i grupę wiekową (ogólny kwestionariusz ludności wg EMCDDA)
2. Szacunkowe tendencje związane z częstotliwością występowania problemowego i iniekcyjnego używania środków odurzających (problemowe używanie środków odurzających wg EMCDDA)
3. Tendencje dotyczące zgonów wywołanych używaniem środków odurzających i śmiertelnością użytkowników środków odurzających (zgodnie z definicjami krajowymi) (zgony związane z używaniem środków odurzających wg EMCDDA)
4. Częstotliwość występowania i zapadalność, wśród użytkowników środków odurzających drogą iniekcji, w odniesieniu do chorób zakaźnych związanych z używaniem środków odurzających, w tym HIV i wirusowego zapalenia wątroby, chorób przenoszonych drogą płciową i gruźlicy (choroby zakaźne związane z używaniem środków odurzających wg EMCDDA)
5. Tendencje w zakresie wieku pierwszego zażycia niedozwolonych środków odurzających (europejski program badań ankietowych w szkołach na temat używania alkoholu i środków odurzających (ESPAD), badania ankietowe nad zachowaniami zdrowotnymi młodzieży szkolnej (HBSC) oraz ankieta dotycząca używania środków odurzających wśród ludności (kluczowy wskaźnik epidemiologiczny wg EMCDDA))
6. Tendencje w zakresie liczby osób rozpoczynających terapię uzależnień (zapotrzebowanie na terapię wg EMCDDA) oraz przybliżona liczba osób w trakcie terapii uzależnień (zapotrzebowanie na terapię oraz zdrowie i reakcje społeczne wg EMCDDA)
7. Tendencje w zakresie liczby i ilości skonfiskowanych niedozwolonych środków odurzających (konfiskata środków odurzających: konopie, w tym marihuana, heroina, kokaina, crack, amfetamina, metamfetamina, ecstasy, LSD i inne substancje wg EMCDDA)
8. Tendencje w zakresie ceny detalicznej i czystości niedozwolonych środków odurzających (Cena a czystość, EMCDDA: konopie, w tym marihuana, heroina, kokaina, crack, amfetamina, metamfetamina, ecstasy, LSD i inne substancje oraz skład środków odurzających w tabletkach wg EMCDDA)
9. Tendencje w zakresie liczby sprawozdań początkowych dotyczących przestępstw popełnianych w związku ze środkami odurzającymi, w rozbiciu na rodzaj środka odurzającego i przestępstwa (dostarczanie a używanie/posiadanie) (przestępczość związana ze środkami odurzającymi wg EMCDDA)
10. Częstotliwość używania środków odurzających wśród więźniów (używanie środków odurzających w zakładach karnych wg EMCDDA)
11. Ocena dostępności, zasięgu i jakości świadczeń i interwencji w dziedzinach zapobiegania, ograniczania szkód, integracji społecznej i leczenia (zdrowie i reakcje społeczne wg EMCDDA)
12. Oparte na dowodach interwencje dotyczące zapobiegania, terapii, integracji społecznej i wyzdrowienia oraz ich oczekiwany wpływ na częstotliwość używania środków odurzających i problemowe używanie środków odurzających (portal najlepszych praktyk EMCDDA)
13. Zdecydowany dialog i współpraca w dziedzinie środków odurzających z innymi regionami, państwami trzecimi, organizacjami międzynarodowymi i innymi stronami (sprawozdawczość ESDZ)
14. Zmiany w krajowych strategiach dotyczących środków odurzających, oceny, prawodawstwo, mechanizmy koordynacji i szacowane wydatki publiczne w państwach członkowskich UE (EMCDDA)
15. Wczesny system ostrzegania w sprawie nowych substancji psychoaktywnych (EMCDDA/Europol) oraz ocena ryzyka związanego z nowymi substancjami psychoaktywnymi (EMCDDA)

⁽¹⁾ Wskaźniki te opierają się na istniejących systemach sprawozdawczych wprowadzonych jeszcze przed określeniem celów obecnej strategii antynarkotykowej UE oraz planu działania UE w zakresie środków odurzających, zapewniają jednak najbardziej kompleksowy zestaw zasobów na szczeblu UE umożliwiający ich monitorowanie i ocenę.

ZAŁĄCZNIK II

Wykaz skrótów

CCWP	Rada UE – Grupa Robocza ds. Współpracy Celnej
CELAC	Comunidad de Estados Latinoamericanos y Caribeños (Wspólnota Państw Ameryki Łacińskiej i Karaibów)
CEPOL	Agencja Unii Europejskiej ds. Szkolenia w Dziedzinie Ścigania
CND	Komisja ds. Środków Odurzających (ONZ)
COAFR	Rada UE – Grupa Robocza ds. Afryki
COASI	Rada UE – Grupa Robocza ds. Azji i Oceanii
COEST	Rada UE – Grupa Robocza ds. Europy Wschodniej i Azji Środkowej
COHOM	Rada UE – Grupa Robocza ds. Praw Człowieka
COLAC	Rada UE – Grupa Robocza ds. Ameryki Łacińskiej
KOM	Komisja Europejska
CONUN	Rada UE – Grupa Robocza ds. ONZ
COSCE	Rada UE – Grupa Robocza ds. OBWE i Rady Europy
COSI	Rada UE – Stały Komitet Współpracy Operacyjnej w zakresie Bezpieczeństwa Wewnętrznego
COTRA	Rada UE – Grupa Robocza ds. Stosunków Transatlantyckich (Kanada i USA)
GR Rady	Grupa Robocza Rady
COTER	Rada UE – Grupa Robocza ds. Terroryzmu (aspekty międzynarodowe)
COWEB	Rada UE – Grupa Robocza ds. Regionu Bałkanów Zachodnich
CUG	Rada UE – Grupa Robocza ds. Unii Celnej
DROIPEN	Rada UE – Grupa Robocza ds. Prawa Karnego Materialnego
ECDC	Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób
ESDZ	Europejska Służba Działań Zewnętrznych
EMA	Europejska Agencja Leków
EMCDDA	Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii
EMPACT	uropejska multidyscyplinarna platforma przeciwko zagrożeniom przestępczymi
ENFSI	Europejska Sieć Instytutów Kryminalistycznych
ERA-net	uropejska przestrzeń badawcza – sieć
ERANID	Sieć poświęcona niedozwolonym substancjom odurzającym europejskiej przestrzeni badawczej
ESPAD	uropejski program badań ankietowych w szkołach na temat używania alkoholu i narkotyków
UE	Unia Europejska
EUROJUST	Europejska Jednostka Współpracy Sądowej
EUROPOL	Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania
EU SOCTA	unijna ocena zagrożenia poważną i zorganizowaną przestępczością
FRONTEX	Europejska Agencja Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej

HBSC	badania ankietowe nad zachowaniami zdrowotnymi młodzieży szkolnej
HCV	Wirus wirusowego zapalenia wątroby typu C
HDG	Rada UE – Horyzontalna Grupa Robocza ds. Narkotyków
HIV	ludzki wirus niedoboru odporności
HLWG	Rada UE – Grupa Robocza Wysokiego Szczebla ds. Azylu i Migracji
INCB	Międzynarodowy Organ Kontroli Środków Odurzających (ONZ)
WSiSW	wymiar sprawiedliwości i sprawy wewnętrzne
LGBTI	lesbijki, geje, osoby biseksualne, transpłciowe i interseksualne
LSD	dietyloamid kwasu D-lizergowego
MAOC (N)	Morskie Centrum Analiz i Operacji ds. Zwalczenia Narkotyków
MASP	wieloletnie plany strategiczne (Europol)
MOU	protokół ustaleń
PC	państwo członkowskie
NPS	nowe substancje psychoaktywne
PEN	elektroniczny system powiadamiania przed eksportem opracowany przez UNODC/INCB
PICS	system powiadamiania o zdarzeniach związanych z prekursorami narkotyków
PREZ	rotacyjna prezydencja Rady Unii Europejskiej
trzy PREZ	grupa trzech kolejnych rotacyjnych prezydencji Rady Unii Europejskiej
Reitox	Réseau Européen d'Information sur les Drogues et les Toxicomanies (europejska sieć informacji o narkotykach i narkomanii)
SOCTA	unijna ocena zagrożenia poważną i zorganizowaną przestępczością
TWP	Rada UE – Grupa Robocza ds. Terroryzmu
ONZ	Organizacja Narodów Zjednoczonych
UNAIDS	Sojusz Agend Narodów Zjednoczonych ds. HIV/AIDS
UNGASS	specjalna sesja Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych
UNODC	Biuro Narodów Zjednoczonych ds. Narkotyków i Przestępczości
UNDP	Program Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju
WHO	Światowa Organizacja Zdrowia (ONZ)
